

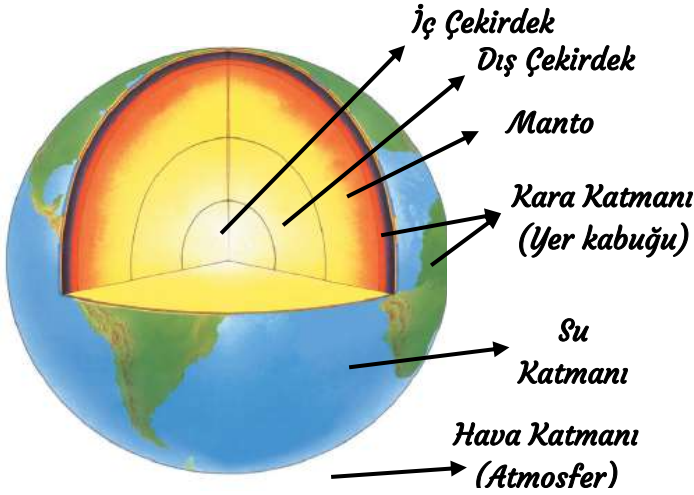
Adı :
Soyadı:

3. Sınıf
Fen Bilimleri

Gezeganimizi Tanıyalım
Dünya'nın Katmanları

DÜNYANIN KATMANLARI (TABAKA)

Dünya iç içe geçmiş katmanlardan oluşur. Dünyanın içindeki katmanları (çekirdek ve manto) gözümüzle göremeyiz. Hava, su, kara katmanlarını gözlerimizle görebiliriz.

Dünya'nın Katmanları

1-Gözümüzle Gözleyemediğimiz Katmanlar

- Çekirdek (İç çekirdek ve dış çekirdek)
- Manto (Ateş Katmanı)

2-Gözümüzle Gözlemlediğimiz Katmanlar

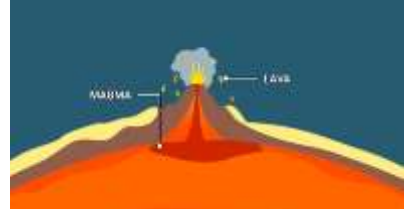
- Kara Katmanı (Yer Kabuğu)
- Su Katmanı
- Hava Katmanı (Atmosfer)

1-ÇEKİRDEK KATMANI

Dünyanın en merkezinde (derininde) yer alır. En sıcak katman burasıdır. Burada bütün madenler erimiş-sıvı haldedir. İç çekirdek ve dış çekirdek diye iki bölümden oluşur.

2-MANTO KATMANI

Üzerinde yaşadığımız kara katmanın altında bulunan katmandır. Çok sıcak olduğundan madenler burada lav halinde bulunur. Mantoda bulunan lavlar yanardağlar sayesinde yerkabuğunun üstüne çıkarlar.

3- KARA KATMANI (Yer Kabuğu)

Dünya'nın en üst kısmında su ve karalar bulunur. Üzerinde yaşadığımız toprak parçaları kara katmanıdır.

- *İnsanların, bitkilerin ve hayvanların çoğunluğu kara katmanında yaşarlar.
- *Dağlar, ormanlar, şehirler kara tabakasının üzerinde bulunur.
- *Kara tabakası kum, taş, kaya ve topraktan meydana gelir.
- *Denizlerin, okyanusların ve göllerin altında da kara katmanı bulunur.
- *Kara katmanına **yer kabuğu** da denir.
- *Dünya'nın $\frac{1}{4}$ 'i karalardan oluşur.

Adı :
Soyadı:

3. Sınıf Fen Bilimleri

Gezegelimizi Tanıyalım Dünya'nın Katmanları

*Dünya üzerindeki büyük kara parçalarına kıta (anakara) deriz. 6 büyük kıta vardır.

1-Asya (En büyük kıtadır. Ülkemizin büyük bir kısmı bu kıtada yer alır.)

2-Amerika

3-Afrika

4-Avrupa (Ülkemizin bir kısmı bu kıtada yer alır)

5-Avustralya (En küçük kıta)

6-Antartika (En soğuk kıta)

4- SU KATMANI

Dünya üzerinde bulunan tüm su ve buzlar su katmanını oluşturur.

*Okyanuslar, denizler, göller, akarsular, yer altı suları su katmanında bulunur. Dünya üzerinde bulunan çok büyük su kütlelerine okyanus deriz. Büyük Okyanus, Atlas Okyanusu, Hint Okyanusu

*Balıklar, su bitkileri bu katmanda yaşarlar.

*Yüksek dağların zirvesinde bulunan buzullar, kutup bölgelerindeki buzullar su katmanında bulunur.

*Dünya'nın $\frac{3}{4}$ 'ü sulardan oluşur. Suların çok olmasından dolayı uzaydan bakıldığında Dünya mavi renk görülür. Bu nedenle Dünya'ya **Mavi Gezegen** de denir.

5- HAVA KATMANI (Atmosfer)

Dünya'nın etrafını saran, gazlardan meydana gelen katmandır. Hava katmanına **atmosfer** de deriz.

*Hava katmanı Dünya'nın etrafını çevreler.

*Hava katmanında karbondioksit, azot ve oksijen gibi gazlar bulunur. Gazları gözümüzle göremeyiz.

*Rüzgâr, yağmur, fırtına, sis, bulut, kar gibi hava olayları bu katmanda meydana gelir.

*Toprağın içinde az da olsa hava vardır. Solucan, köstebek, karınca ve böcekler toprağın içindeki hava sayesinde yaşarlar.

*Suyun içinde de az miktarda hava vardır.

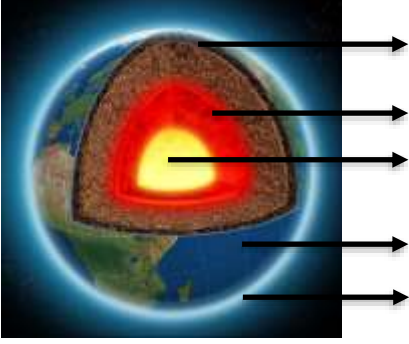
* Atmosfer Dünya'yı Güneş'in zararlarından korur.

Adı :
Soyadı:

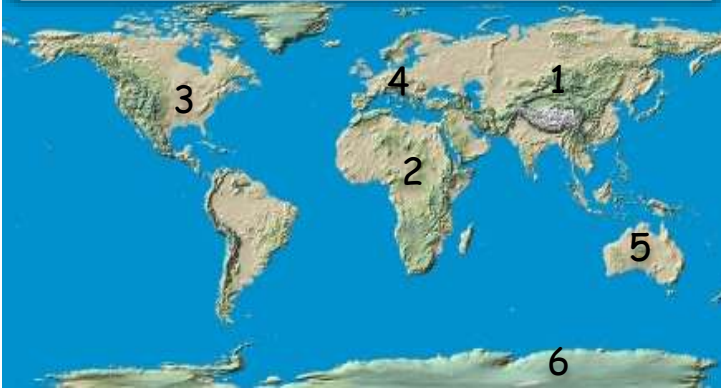
3. Sınıf
Fen Bilimleri

Gezeganimizi Tanıyalım
Dünya'nın Katmanları

Aşağıdaki Dünya modelinde Dünya'nın
katmanlarını yazalım.

Dünya haritasında görülen büyük kara
parçalarının (kıtaların) isimlerini yazınız.

1	4
2	5
3	6

Kara katmanı nelerden meydana gelmiştir
yazınız.

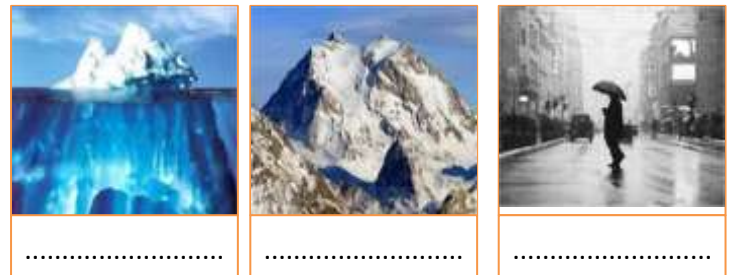
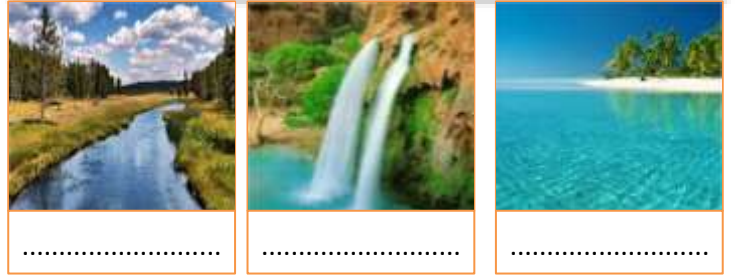

1	3
2	4

Kara katmanı üzerinde neler bulunur?

Su katmanında bulunan öğeleri yazalım.

Adı :
Soyadı:

3. Sınıf
Fen Bilimleri

Gezegeniimizi Tanıyalım
Dünya'nın Katmanları

Aşağıdaki su katmanının unsurlarını
büyükten küçüğe doğru sıralayınız.

	Göl		Okyanus
	Deniz		Dere

Hava katmanında meydana gelen
meteorolojik hava olaylarını yazınız?

1	4
2	5
3	6

Verilen varlıkların Dünya'nın hangi
katmanında bulunduğunu gruplandırınız.

1 Uçurtma	2 İnsan	3 Dere
4 Fil	5 Balina	6 Kuş
7 Şelale	8 Ağaç	9 Dalga
10 Köy	11 Bulut	12 Balon
13 Yosun	14 Sandal	15 Tren
16 Uçak	17 Dağ	18 Fırtına
19 Bina	20 Sis	21 Buz dağı

Hava Katmanı	Kara Katmanı	Su Katmanı

Boşlukları dolduralım.

yeryüzü	çekirdek	topraktan
hava	Güneş'in	atmosfer
küre	altı	kara
manto	mavi	su

1-Dünya'nın etrafını çevreleyen gaz tabakasınaderiz.

2- Dünya'nın en merkezinde bulunan iç ve dış çekirdek diye 2 katmana ayrılır.

3- Dünya'da tane büyük kara parçası, üç tane büyük okyanus bulunur.

4-Çekirdek ve Dünya'nın gözlenmeyen katmanlarıdır.

5- Yağmur, rüzgar, sis, bulut gibi hava olayları katmanında meydana gelir.

6- Dağların zirvesinde bulunan buzullar katmanının içinde sayılır.

7-Dünya üzerinden su katmanı katmanından daha fazla yer kaplar.

8- Hava katmanı Dünya'yı zararlı etkilerinden korur.

9-Kara tabakası taş, kum, kaya ve meydana gelir.

10-Dünya'ya uzaydan bakıldığında renkte görülür.

Adı :
Soyadı:

3. Sınıf Fen Bilimleri

Gezeganimizi Tanıyalım Dünya'nın Katmanları

Doğru mu? Yanlış mı?

(....) Toprağın ve suyun içinde az da olsa hava bulunur.

(....) Dünya üzerindeki en büyük su kütlelerine deniz deriz.

(....) Plajlardaki kumlar ve denizin dibindeki kumlar da kara tabakasıdır.

(....) Dünya'daki suların büyük çoğunluğu içilebilir tatlı sulardır.

(....) Dünya'nın en sıcak tabakası mantodur.

(....) Hava katmanında karbondioksit, azot ve oksijen gibi gazlar bulunur.

(....) Mantoda bulunan lavlar yanardağlar sayesinde yerkabuğunun üstüne çıkarlar.

(....) Hava katmanında karbondioksit, azot ve oksijen gibi gazlar bulunur.

(....) Dünya'nın kara katmanında sadece taş ve toprak bulunur.

(....) Dünya modeli üzerinde su katmanını kahverengi, kara katmanını yeşil, hava katmanını mavi renkle gösterilir.

(....) Canlıların yaşaması için mutlaka suya ve havaya ihtiyacı vardır.

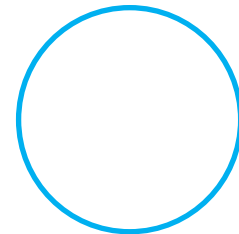
(....) Dünya'nın hava, su ve kara katmanlarını gözlemleyebiliriz. Ancak manto ve çekirdek katmanlarını gözlemleyemeyiz.

Görsellerde bulunan katmanları tabloya yazalım.

Hava Katmanı	
Kara Katmanı	
Su Katmanı	

Dünya üzerindeki su ve kara katmanlarının miktarlarını yazarak boyayalım.

.....
.....

Su
Katmanı

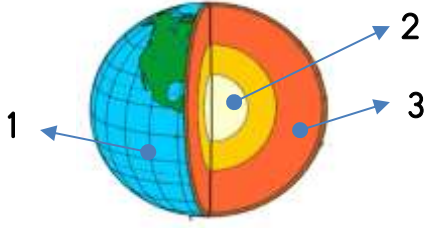
.....
.....

Kara
Katmanı

Adı :
Soyadı:

3. Sınıf
Fen Bilimleri

Gezegelimizi Tanıyalım
Dünya'nın Katmanları

1 Dünyamızın modeli ile ilgili hangi katmanlar doğru yazılmıştır?

- A 1-İç çekirdek
- B 2-Dış Çekirdek
- C 3-Manto

2 Dünyamızın kara katmanı için hangi bilgi doğrudur?

- A Deniz ve toprak parçalarından oluşur.
- B İnsanların üzerinde yaşadığı katmandır.
- C Kalınlığı her yerde aynıdır.

- 1- Bizi Güneş'in zararlarından korur.
- 2- Dünya'nın en sıcak katmanıdır.
- 3-Haritalarda mavi renk ile gösterilir.

3 Yukarıda verilen bilgiler hangi katman için doğru eşleştirme yapılmıştır?

- A 1-Çekirdek
- B 2-Atmosfer
- C 3-Su katmanı

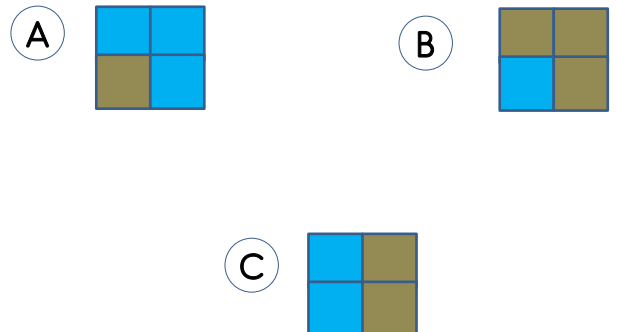
4 Aşağıdaki görsellerden hangisi manto katmanı ile ilgilidir?

5 Aşağıdaki hangi seçenekte verilen canlıların hepsi aynı katmanda yaşamaktadır?

- A Solucan, köstebek, kartal, yunus
- B Ahtapot, koyun, fil, karınca
- C Balina, yunus, balık, deniz atı

6 Yer kürenin yüzeyinin bir kısmı sulardan bir kısmı da karalardan oluşmuştur. Hangisinde su ve karaların kapladığı alan doğru verilmiştir?

Adı :
Soyadı:

3. Sınıf
Fen Bilimleri

Gezegeniimizi Tanıyalım
Dünya'nın Katmanları

Konumuzda geçen kelime ve terimleri bulmacada bulalım ve üzerlerini karalayalım.
Geri kalan harfleri birleştirelim.

R	E	F	S	O	M	T	A	U	O
A	M	A	N	T	O	D	Y	Ç	K
K	Ü	K	A	V	A	H	A	U	Y
İ	Z	A	Ü	D	A	K	N	B	A
T	Ü	T	K	E	Y	A	A	A	N
R	Y	M	I	N	N	R	R	K	U
A	R	A	T	İ	Ü	P	D	R	S
T	E	N	A	Z	D	O	A	E	N
N	Y	A	Y	S	A	T	Ç	Y	Y
A	K	E	D	R	İ	K	E	Ç	A

BULDUĞUM KELİMELER

- 1-.....
- 2-.....
- 3-.....
- 4-.....
- 5-.....
- 6-.....
- 7-.....
- 8-.....
- 9-.....
- 10-.....
- 11-.....
- 12-.....
- 13-.....
- 14-.....
- 15-.....

Şifre:

Soruların cevapları hecelere ayrılmış şekilde satırların içinde gizlenmiştir. Kelimelerin hecelerini bulup üzerlerini karalayınız. Geriye kalan heceleri birleştiriniz.

1 →	KA	BA	DÜN	TA	YA
2 →	YA	MIZ	NUS	İÇ	OK
3 →	İ	AT	FER	MOS	ÇE
4 →	KİR	GEÇ	DEK	MİŞ	ÇE
5 →	ĞU	KA	AL	YER	BU
6 →	Sİ	TI	OK	TA	JEN
7 →	BA	YA	DAĞ	KA	NAR
8 →	Tİ	AN	DAN	TAR	KA
9 →	O	BU	LUŞ	ZUL	MUŞ
10 →	NA	TI	TUR	FIR	

Şifre:

- 1- Katmanın eş anlamı
- 2- Dünya üzerinde bulunan çok büyük su topluluğu
- 3-Hava katmanı
- 4-Dünya'nın en merkezinde bulunan katman
- 5-Kara katmanı
- 6- Hava katmanında bulunan canlılar için gerekli gaz
- 7-Mantodaki erimiş madenlerin yeryüzüne çıktığı yer
- 8-Dünya'daki en soğuk kıta
- 9-Özellikle yüksek dağların zirvesinde bulunan donmuş su katmanı
- 10-Hava katmanı içinde meydana gelen bir hava olayı

Adı :

Soyadı:

3. Sınıf
Fen Bilimleri

Gezeganimizi Tanıyalım
Dünya'nın Katmanları

Dünya haritasında su tabakasını mavi renge, kara tabakasını kahverengine boyayınız.

Adı :
Soyadı:

3. Sınıf
Fen Bilimleri

Gezeganimizi Tanıyalım
Dünya'nın Katmanları

Dünya modeli yapalım.

MALZEMELER

- 1-Turuncu oyun hamuru
- 2-Kırmızı oyun hamuru
- 3- Kahverengi oyun hamuru
- 4-Mavi oyun hamuru
- 5- Bıçak

YAPILIŞI

- 1-Turuncu oyun hamurundan fındık büyüklüğünde top gibi yuvarlak bir şekil yapalım.
- 2-Kırmızı oyun hamurunu, turuncu topun etrafına bir parmak kalınlığında çevreleyerek ekleyelim.
- 3- Kahverengi oyun hamurunu kırmızı oyun hamurunun üzerine çevirerek yapıştıralım.
- 4-Mavi oyun hamurlarını da kahverengi oyun hamurunun üzerine bazı yerleri boş kalacak şekilde yapıştıralım.
- 5- Bıçak yardımı ile yaptığımız şekli tam ortadan ikiye keselim.

MALZEMELER

- 1-1 adet yuvarlak patates
- 2-Sulu boya ve fırçası
- 3- Sulu boya için su kabı
- 4-Pamuk
- 5- Bıçak

YAPILIŞI

- 1-Bıçak yardımı ile patatesi tam ortadan keselim.
- 2-Patatesin tam orta kısmını turuncu ile boyayalım.
- 3- Turuncu kısmın etrafını kırmızı ile boyayalım.
- 4-Patatesin kabuğuna yakın kısmını kahverengi ile boyayalım.
- 5- Patatesin kabuğunun büyük kısmını mavi ile boyayalım. Patateste mavi olan yerlerde kahverengi kısmında da boyama yapalım.
- 6- Patatesin etrafını çok kalın olmayacak şekilde pamuk yapıştıralım.